

## **Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia**

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis  
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium  
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quois anni tempore habendarum  
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed  
Theologis ...

Indicibvs Illvstratvs Et Avctvs Concionatoriis

**Drexel, Jeremias**

**Antverpiæ, 1643**

Sect. II. Quas ob causas, hæ vestes forte fuerint divisæ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77031](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77031)

<sup>3.</sup> Esdras cap. stes feminæ consecrunt. Quod Esdras afferens, *Et ipsæ*,  
<sup>4.</sup> inquit, facunt stolas omnium hominum. Super hanc textilē  
vestem forsū facta est, quam Christiani nummis fa-

**Tunica** cile à militibus impetrāunt. Hec omnium lenti, paribus  
**Christi** cum Christo incrementis, ad corporis stauram auxit.  
**inferior sc.** Quod tanto facilis creditus est, cùm è sacris paginis  
ad corporis stauram auxit. constet, Iudaorum vestes in solitude, annis, 40., non  
**Ita** consumptas. **Vestimentum tuum quo opereris,** nequaquam  
**Sic & ve-** retusitate defecit, & per tuus non est subtritus, en quadrage-  
**gesimus annus est.** a Ha<sup>r</sup> vestes cum parvulis videtur crevissit  
**Judeorū in** (Alphonso Tostato, aliusque testibus) alioquin ex cre-  
solitudine. scientium membris non quadrassent. Unde autem lingui-  
**a Deut. cap.** li in t<sup>e</sup>n immensa multitudine alias atque alias sibi ve-  
**3. v. 4.** stes pararent? b Quòdverò Christus triplicis generis ve-  
**Ita S. A.** stes habuerit, legi sua neunquam contradixit: nam  
**Potomini quis** Apostolus, uti Euthymius expōnit, una solum tunicam  
**quingenis** gestatui permisit, quemadmodum & ipse unicā conten-  
**Monachis** tūs fuit, plares & mutatorias prohibuit.  
**præfatu,**

Gregorius Turonensis luculentè : De hac verò im-  
macula i Agni tunica, inquit, qua à quibuldam audi-  
vi, silere nequeo. Ferunt autem in civitate Galathæ,  
in basilice qua ad sanctos Archangelos vocitatur, reti-  
nenter. Et enim hac civitas ab urbe Constantinopolita-  
nâ quasi milibus centum quinquaginta passibus, in quâ  
basilicæ est crypta abditissima, ibique in arca lignæ  
hoc vestimentum habetur inclusum, que arca à devo-  
tis atque fidelibus cum summâ diligentia adoratur, non  
immemorè digna que hoc vestimentum retineat, quod  
Dominicum corpus vel contingere meruit vel velare.  
Hæc eadem Christi tunica nunc Treviris asservatur.  
Coloris est in violaceum nigrescentis, quamvis color  
vix dignocí queat. Sed omnes Regum & Reginarum  
attalica, pictæ, auro virgata, gemmis distinctæ vestes  
ad hanc unam collatae, aranearum tela sunt, & mera  
pannuæ. Hæ quidem Christi vestes, si pretium specte-  
runt viles, quod Isidorus Pelusiota docet, pauperino  
ritu confectæ, qualibus nimirum pauperes in Galilæa  
solebant uti, ne inde tanzen erant & honestæ, Quod LU-  
cas Brugenfis asserit, fac vel nitidissimo cuique ad usum  
indœnæ. Magni pretii fuisse, negant illa Domini in aliis  
dicta: Ecce, qui molibris restiuntur, in dominis Regum sunt.  
Et reprehensio opulentis epulonis, qui inducebatur purpura  
& byssu. Quæ Christus Dominus non verbo tantum, sed  
& exemplo docuit. Nam J E S U S capit facere & docere.  
Hunc ipsum verò minimè pretiosum vestitum Christo

in mortuorum retinere non licuit, cum tamen honeratioribus  
morte damnatis tolerant vestes relinqui. Christus igitur  
tumquam vilissimus hominum arque abjectissimus,  
iis spoliatus est. Quod Chrysostomus asseverans, *Vestes*  
*eius, inquit, inter se partuntur, quod in condemnatis vilibus*  
*& abjectis fieri solet, ac omnino destitutis.* Ne tantulum qui-  
dem aut servare permissus est operiendo corpori dum viveret, aut  
amicis relinquare, cum expiraret. Solent enim ex truculentia.  
Cyrill. l. 12. inquit Cyrilus, publicarum rerum vindictas, non modo non  
in loam.  
c. 28. condolare damnatis, verum etiam atrociis iussa peragere, &

Vestes autem damnatorum quasi hereditatis lege ad se pertinet sibi vindicant. Quod etiam nostro ævo fit, ut licet omnibus aut carnificibus pro morte vestimenta eorum, quos morte affecerint, cedant in operæ mercedem. Cum ergo Dominus Iesus nihil aliud haberet, milites licitoribus, saltem vestimenta ejus sibi diripienda, & pro præmio scelerati ministerii retinenda judicarunt, contumelias interim & sarcasmos in pendente jacientes, quod pro Regis Judæorum vestimentis, pretiosissimis illis feliciter, eoque Rege dignis certarent, tantique Principis jam vivi & capti spolia dividerent. Hujusmodi contumelias audivit, & tulit patientissimus Iesus, videlicet ipse suis oculis & coram adspexit e tormentis, quod ipsis solum supererat, vestes suas ut spolia distrahi, easque non egensis, non amicis, sed impiis in pretium occisionis cedere.

§ II. Quas ob causas hæ vestes sorte fuerint divise.

I Ta ergo voluit pro nobis pati, ut nihil esset in ipso,  
quod non verteretur ipsi & in ludibrium, & in tor-  
mentum. Omnia denique iacturam passus est, ut nos  
in opia ipsius distaremur. Hanc vestium partitionem Rex  
Pfalz tot ante saeculis praedicens, Diviserunt, inquit, <sup>fili Mili</sup> <sub>21.12.</sub>  
vestimenta mea, & super vestem meam miserunt sortem. Rem  
futuram describit tamquam præteritam, ob certitudi-  
nem eventus. Non potuit Hebreus Vates clarissimi expri-  
mere historiam post tot secula futuram. Ideo Joannes  
Dominii ocellus haec de vestibus Christi ceteris distin-  
ctius scriptis, ut monstraret, quam exacte ista divini li-  
bri prædictissent, & ut disceremus nihil palsum esse Do-  
minum Iesum, quod servatorem minus deceret; ne  
quod oculi nostri offensionis carent, è tantâ nuditate  
ac ignominia. Imo vero magna fuit gloria Christo, hac  
etiam miracula à Spiritu sancto prædicta. Quod vero  
Vates dicat, Super vestem meam miserunt sortem, consecu-  
tio nulla est, super alia duo vestimenta pon missam for-  
tem. Quod factum Marcus afferens, Diviserunt, inquit, <sup>Marti</sup> <sub>15.12.</sub>  
vestimenta eius, nutritae sortem super eis, quis quid tollerat.  
Dividuntur, ait Ambrobus, vestimenta, aliis aliud sorte defer-  
tur. Ergo è geminis vestibus quatuor fecerunt partes,  
pro numero milium quibus carnificina erat commissa:  
ne quid autem querelæ nascetur, luserunt quam quis  
que partem ex quatuor istis acciperet. Texilem vero  
togam minime disfluendam arbitrari, Non scindamus eam, <sup>Lam.</sup> <sub>10.14.</sub>  
inquiunt, sed sortiamur de illâ cuius sit. Hujus divisionis & <sup>Division</sup>  
lusus militaris variis assignata caussa est. <sup>& Inven</sup>

I. Irritus fūti Regis, ut putarunt, cuius vestes seca  
rentur sub furcā, in quā ipse penderet & moreretur.

II. Ut oraculis & vaticiniis sua staret veritas. Sed non  
ideo hoc factum, quia prævidit David, sed ideo David  
istud præviderat, quia futurum erat. Et enī, quam oppor-  
tunè Deus suæ voluntatis institutum per sceleratissimos  
quosque homines, nil minus quam talia cogitantes, per-  
agat.

III. Ut filii & matris dolor hæc spectantium augere; Me fili  
& matris  
dolor au  
getur  
tur, ideo id fieri permisit Pater divinus. Hoc spectacu  
lum orbi, hoc Christo ipsi objectum. Ex uestes, qua  
rum vel fimbria & extrema pœta quoscumque morbos  
fanaverant, hic jam sub cruce, velut latroni celebrissimo  
detraetæ exuviae, lacerantur in prædam & mercedem  
carnificum.

IV. Avaritia militum, qui ubi nil aurii aut pecuniae ab <sup>4.</sup> Atreni  
hoc reo reliqua invenissent, impetum verterunt in ve-  
lites, quæ uia non pretiose, ita etiam non vilissima fue-  
runt; & forsitan sperarunt non parvo vendenda, cum  
fama spargeret, vim eis insellæ magnam. Ne quid au-  
tem iuriorum oriretur in partitione istâ, forte, si diri-  
nebatur. *Cotradictiones*, inquit Salomon,<sup>\*</sup> compribus sors, erant

V. Ipsorum erant, præferim cum veniam Praefidis, pannicularia hæc bona. Adriani Imperatoris rescriptum extat, quod Ulpianus a explicat, pannicularia bona hæc bona est, que quis in custodiā receptus secum attulit, non a se quisque, neque iustitia, sed vestes quibus induitus, nummi laterales quo ryma, geniticia causa in promptu habuerit, & leves annulli, qui recte magis digni, quæcumque non excedant.

**b VI.** Perfectissima Christi paupertas, cuius luculentissimum exemplum hic oculis subiecit. Non satis Christus a propinquis & nummis nudum, vestibus etiam exanimis in cruce tolli voluit. Facultates illius omnes & multo perfruuntur, tamen usus earum quam dominum inpanemantur militum sunt. Jam hortatur & clamat: Si vis perducere, nescio, sed tu debis rheumatum in celo, & veni, sequere me. c Vulpes foreas domini ambent, & volucres cali nidos, filius autem hominibus non habet, matrem, b qui caput suum reclinet. d Qui non renuntias omnibus que posset, non potest meus esse discipulus. e

## VII. Immense paupérité.

VII. Immensa in nos liberalitas. Poterat libera- A  
lissimus Christi amor dicere: En do mea omnia, infu-  
per & meipsum, corpus, animum, sanguinem, hono-  
rem, facultates universas; omnia mea vestra sunt.  
Quidquid in me est, in tormentum aut ludibrium  
verum est.

O bone IESV, modis omnibus contemneris, & irri-  
deris! An non amor sufficerit, te interlatrones duos  
miserere cernere? num etiam vestes tuas, ut pauperi-  
m hominis & falsi Regis, ut malefici & latronis di-  
ripi & scindi oportuit? Postquam tui hostes corpus  
lacerarunt, jam etiam indumenta tua, & cor matris  
tuæ, in mille partes lancinant.

Quis sensus hic fuerit beatissimæ Virginis ad cru-  
cemstantis, & suis metu oculis spectantis, tunicam mi-  
raculorū effigie etiæ canibus illis diripi, & in par-  
tes fecari, suis labores pedibus calcari, amictum quem  
suis ipsa manibus amore tanto confecerat, tam indi-  
gnis modis compilarunt. Non oculos lacrymis plenos in  
altum extulerint, cum filio solis affectibus collocata:  
Ergo ego, fili mi suavissime hinc vacua recedam, &  
ne quidem particula vestimenta à me facta obtineam.

Iacob polymitam vestem Iosephi filii cruentam  
cerensis, Tunica filii mei est, inquit fera pessima comedit  
eum, bestia devoravit Ioseph. Haud aliter Virgo Mater  
dixerit: Agnosco filii mei tunicam: heu fera crude-  
lissima invidiæ laceravit filium meum!

### §. III. Mysteria & documenta è divisione harum vestium.

Ed mysteria & documenta, quibus hæc vestium  
divisio atque sortitio abundat, jam inspicienda.  
I. Exteriores Christi vestes pluribus distributæ,  
tunica interior uni cessit. Cæremoniari, quibus Ec-  
clesia sacrae ritus dies insigni, Christiani omnes  
hunc particeps, Christi crucifixi statuum venerantur,  
& oscula impertinent omnes, etiam usurarii, ho-  
midae, adulteri; extranea hæc pietas est, amiculum  
adherens extrinsecus: interior Christi tunica, vera  
Spiritus gratia, devotio solida paucorum est, & corum  
tantum, quos amor sincerus ita Christo conjungit,  
ita voluntates copulat, ut duo sint unus homo. Hi so-  
li Dico noti. Cognovit Dominus, qui sunt ejus.

II. Christi vestes in quatuor partes, religio &  
disciplina Christi in quatuor orbis plagas divisa, ut om-  
nes induant Christum, quemadmodum totus terra-  
rum orbis vestitus sole. In hac fide, inquit Cyrilus, ca-  
ro Christi per Eucharistiam omnibus orbis partibus impar-  
tibiliter communicatur.

III. Quadruplicem Christus amorem exhibuit:  
Ruina Angelorum restaurauit, humanam gentem  
Sanguine redemit, hostibus Iudeis veniam exoravit,  
idolatrias se crucifigentibus suas vestes donavit.

IV. Inconsuta textilis tunica, est Ecclesia, & om-  
nium Christi membrorum inter se concordia. Suas or-  
do miles ratione usus est, qui dixit: Non scindamus eam.  
O quoties nos temere amicitiam, charitatem, & con-  
fessionem scindimus, ob aliquot festertos, ob paucos  
nummulos, ob acerbiora pauca verbula! Quoties lite  
ortæ cum inverecundâ lupâ clamamus illud: Divida-  
tur, dividatur? Quantu stimulante invidiâ vociferan-  
tur: Nec mihi, nec tibi sit, sed dividatur? At vero  
germana inater, Obsero, inquit, date illi infans vivum,  
& nolite interficere eum. Ita vero nomine Christianus,  
Ego, inquit, potius nescio quid perdam, quam ut chari-  
tatem lædam, discordias seram. Quod Paulus adeo  
commendans, Super omnia haec, inquit, charitatè habete,  
quod est vinculum perfectionis. Non scindamus eam, tam-  
en aliquid dispendii sequatur, sed fortiorum, prout  
voluntas Dei & occulta ejus iudicia suum cuique affi-  
gnaverint. Et haec quidem inter mysteria numeramus.

Tom. II.

Documenta porrò non pauciora hæc suggesturunt. I. Docu-  
mentum ex divisione vestium Christi.  
I. Discamus nō amare solum hostes, & pro iis pre-  
cari, sed etiam beneficis eos afficere. Si totam ve-  
stem, panem integrum, tam crumenam iis impetrari  
non licet, saltem inde partem decerpamus, & in illos  
conferamus beneficia, qui nobis injurias, aut dannas  
quæcumque recentia intulerint. Carnifices suos re-  
muneratur Christus recentissime non incomodum,  
sed mortem inferentes. Nos quandoquod prompti pa-  
rati sumus dare, sed laqueum, sed pestem, sed mille  
cruces. Hoc sane sub Domini cruce non discimus.  
Nescimus cuius spiritus sumus. Filius hominis non venit *Luc. c. 9.*  
*v. 15. & 56.*

II. Si Christi vestimenta Nominibus in prædam  
cesserunt, cur nos vermiculi nostra omnia cupimus  
magno esse preti, laudari, & cælo attolli. Enim acrile-  
gium & timoniam: Ifcarites proditor vendit orbis  
preium, pene nullo pretio. Quaterni milites sacras  
vestes auferunt impune. Silet Deus & peccatum. Non  
ego mirerur, sed nec indignemur, nostra non ma-  
gno æstimari.

III. Si textilis Christi tunica vñnum exponeretur, Tertium.  
quanto eam Principes & Reges emerent? Quo nunc  
dicunt, ait Chrysostom. Vellem Christi formam aspicere,  
figuram, vestimenta, calceamenta! Et quo dicunt:  
Vellem aliquid horum habere, quantovis pretio vel  
partem sacræ tunicae mihi cōpararem. His Chrysostom.  
respondet: Ecce eum vides, ipsum tangis ipsum manducas. Et *Chrys. hom.*  
tu quidem vestimenta cupis videre aut habere: ipse vero tibi *6 ad pop.*  
cedes non tantum videre, verum & tangere, & intra te su-  
mire. Veritate igitur, & emitte absque argento. In humilitate *Is. c. 55. v. 1.*  
te submette, atque conscientia labes detegere, &  
jam emisti.

IV. Discamus invidiam extremè odisse. Invidia *Cæs.*  
fera pessima Iosepho innocentia polymitam detrahit,  
in cisternam eum dejectum, in Ægyptum vendidit. Et  
C nos hanc feram impendiis magnis alimus. Iulio Cæ-  
fare in curia confozzo M. Antonius ad populum per-  
oravit, & in una cruentam tunicam montravit. Ad ea  
populus infantens mox Cassium & Brutum urbo ex-  
pulit. En cruentas Christi vestes, invidia cruentavit.  
En Regem cæli in crucem suffixum, suffixit invidia.  
En Dei Filium in infami trabe mortuū; invidia mori  
compulit. Neque hoc Pontium Præsidem Roma-  
nū latuit; sic erat enim, quod per invidiam tradidissent eum. *Matth. c. 27.*  
vers. 18.

V. Charitatem, tunicam inconsutilem scindimus, *Quintum.*  
quotiescumque pacem turbamus, inimicitias suscipi-  
mus, discordias concitamus. Cum Arius heresi tur-  
baret orbem, Petro Alexandrino Antistiti in vinculis *Baron. anno*  
*310.* ingemiscens noctu se spectandum prebuit Christus,  
sed ueste scissæ. Petro ejus rei caulfam sciscitant, Arius eam, ajebat, ita laceravit. Vae his qui concor-  
diam & unanimatem scindunt, qui conciptionem  
rumpunt, qui amicitias dissidunt, qui factio[n]e & par-  
ties trahunt, qui animoru conjunctionem dissolvunt.  
Hos judex supremo die digito monstrabit, & dicet:  
Hic, & hic, & iste, & ille uestem meam inconsutilem  
scidit. Væ hoc judice damnatis! Manet enim Angelus *Dan. c. 13.*  
*Domi gladium habens, ut scindat te medium, & interficiat.* *v. 55. & 59.*

VI. Discamus amare paupertatem. En Domum *Sextum.*  
IESVM absolutissimæ paupertatis sublimè fixum spe-  
culum. Verè vir fuit videns paupertatem suam in virgâ in-  
dignationis divinæ. In præsippi ponitur natus, è cruce  
deponitur mortuus: vita reliqua omnis inter pauper-  
tatis angustias exacta. Paupertas patiens, omnia tolera-  
trata gravia, in sui solatium trahit, his pacificat. Modò  
ea uestem innocentia servet, ceteris vita commodis  
carere, sui munera esse judicat. Verè, quod Augustinus  
dixit, omnis philosophia magistra nobis inopia est. Verè *August. in*  
paupertas ob Christum novit omnia detrimentum face-*psal. 76.*  
*Ad Phil. c. 3.*  
re, & ut lutum spernere. Paupertatem Dei Filius sibi *vers. 8.*  
spon-